

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi
eeva.ovaska@lvm.fi, kaisa.kuukasjarvi@lvm.fi

Lausunto
21.3.2017
TEM/230/03.01.08/2017

1/3

Viite: Lausuntopyyntö 25.1.2017 luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi 25.1.2017 lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laiksi. Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi arvioimaan erityisesti esitettyjen muutosten taloudellisia ja muita vaikutuksia sekä lausumaan hallituksen esityksestä ja sääntelytarpeesta ottaen huomioon hallitusohjelman tavoite normien purkamisesta ja sääntelyn sujuvoittamisesta. Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Yksityistielain kokonaisuudistuksen tavoitteena on nykyaikainen ja selkeä yksityistielaki, joka antaisi hyvät edellytykset yksityistieverkoston kehittämiselle ja ylläpidolle. Hallituksen esitysluonnoksessa yksityistielaksi mahdollistettaisiin yksityisteiden tienpidon ja hallinnon siirtämisen ulkopuoliselle taholle, esimerkiksi tieisännöintiyritykselle. Tämä ehdotus lisäisi tienpidon ammattimaisuutta ja mahdollistaisi uudenlaisen liiketoiminnan syntymisen. Samalla turvattaisiin elinkeinoelämän kuljetusten ja yksityisteiden varrella sijaitsevan asutuksen edellyttämä liikkuminen varmistamalla tienpidon tarpeeksi korkea taso. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää em. tavoitteita kannatettavina ja uudistusta tarpeellisena.

Lain kehittämistarpeet on tunnustettu hyvin mm. toimintaympäristön muutoksen ja biotalouden vahvistumisen näkökulmasta. Suomessa on suunnitteilla useita merkittäviä luonnonvarojen hyödyntämiseen perustuvia koti- ja ulkomaisia biotalousinvestointeja, jotka edellyttävät toimivaa ja kattavaa liikenneverkkoa raaka-ainekuljetuksiin. Yksityisteiden tienpidon ammattimaistuminen parantaisi liikenneverkon kuntoa ja mahdollistaisi tehokkaamman kuljetusketjun. Toimivalla infrastruktuurilla parannetaan investointihankkeiden toteutettavuutta. Lupamenettelyiden keventäminen ja selkeyttäminen on myönteistä.

Elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edistämisen näkökulmasta lakiesitykseen sisältyy useita myönteisiä uudistuksia ja mahdollisuuksia. Yksityistienpidon nykyaikaistaminen ja ammattimaisuuden vahvistaminen luovat edellytyksiä yksityistieverkon kunnossa säilymiselle myös tulevaisuudessa, mikä on tiestöä käyttävän yritystoiminnan (mm. puutavara- ja muut yritystoimintaan liittyvät kuljetukset) etu. Mahdollisuus painottaa yksityistieavustusten jaossa paikallisen elinkeinoelämän ja biotalouden tarpeita on myönteistä. Mahdollisuus siirtää yksityisteiden tienpitoa ulkopuolisille tahoille, kuten esim. ulkopuoliselle tieisännöintiyritykselle, luo osaltaan pohjaa uudelle

yrittäjätoiminnalle, joka hoitaa uutta ja kehittyvää tienpitoa ja siihen liittyviä tehtäviä. Erityisesti tämä tarjoaa uusia yrittämisen mahdollisuuksia maaseutumaisilla alueilla, joilla yritystoiminnan perusta voi olla kapea ja työllistymismahdollisuudet niukat.

Yksityisteiden rahoituksen saaminen kestäväälle pohjalle ja yksityistien tienpidon maksajapohjan laajentaminen kaikkiin niihin toimijoihin, jotka yksityistietä käyttävät, on tavoiteltavaa. Mahdollisuus tienpidon kustannusten jakamiseen entistä laajemmalle yksityistietä käyttävälle joukolla sekä helpotus tieosakkaiden rahoitustaakkaan velvoittamalla yhteiskunnallinen toimija tieosakkaaksi, kun siihen on aihetta, on perusteltua. Käyttömaksujen määräytymisen selkeyttäminen on kannatettavaa. Laki ei lähtökohtaisesti vaikuttaisi yksityisteiden varrella asuvien henkilöiden tienpidosta johtuviin kustannuksiin.

Tieoikeuden laajentaminen koskemaan kulkuoikeuden lisäksi myös tiealueella kulkevia viestintä- ja sähköjohtoja ja muita rakenteita mahdollistaisi uusien yhteyksien nopean luomisen ja siten edesauttaisi digitalisaation edistämistä. Niin asukkaiden kuin elinkeinotoiminnan laajakaista-/tietoliikenneyhteyksien toteutusmahdollisuudet nähtävästi paranisivat tässä yhteydessä. Myönteistä on, että tieoikeuden laajentaminen sujuvoittaisi ja nopeuttaisi menettelyjä (nykyisin lupa on pitänyt pyytää niin maanomistajilta kuin tiekunnalta).

Tuleva avustustaso sekä avustustehtävän toteutus ratkaistaan maakuntaudistuksen yhteydessä. Esityksessä ehdotetaan, että avustuskriteereistä poistettaisiin pysyvän asutuksen kriteeri. Pysyvää asutusta varten olevia yksityisteitä pystyttäisiin kuitenkin edelleen avustamaan kuten ennen. Myös jatkossa on tärkeää turvata pysyvän asutuksen huomioiminen avustusten jaossa.

Esityksen aluekehitysvaikutuksia on arvioitu niukasti. Uudistuksen aluekehitysvaikutukset syntyvät erityisesti sen kautta, miten mm. väestön ikääntyminen, kaupungistuminen, vapaa-ajan asumisen lisääntyminen, elinkeinorakenteen muutos ja digitalisaatio otetaan huomioon, ja aluekehitysvaikutuksia tulisi arvioida näiden näkökulmien kautta sekä ottaen huomioon vaikutukset eri aluetypeille (maaseutu, kaupunki, saaristo).

Esityksessä todetaan, että jokamiehenoikeuksiin ei puututtaisi, mikä on ensiarvoisen tärkeää.

Lakiesitystä vielä mahdollisesti lausuntojen perusteella muokattaessa elinkeinotoiminnan näkökulma on tärkeä säilyttää ja lain toimivuutta elinkeinoelämän näkökulmasta tulee jatkossa seurata.

Marja-Riitta Pihlman
ylijohtaja

Hanna-Mari Kuhmonen
ylitarkastaja

JAKELU

LVM:n kirjaamo
Eeva Ovaska / LVM
Kaisa Kuukasjärvi / LVM

TIEDOKSI

TEM:n kirjaamo
Kansliapäällikkö Jari Gustafsson / TEM
TEM:n osastot